

İLKOKULLARDAKİ OYUN VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Orhan DAĞDELEN*

İlker KÖSTERELİOĞLU**

Öz

Bu çalışmanın amacı, 2012-2013 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanan Oyun ve Fiziki Etkinlikler (OFE) dersindeki uygulamaları, yaşanan problemleri ve problemlerin çözümüne ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerini belirlemektir. Nitel araştırma desenlerinden fenomenolojinin (olgubilim) kullanıldığı çalışmada, veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunda, Amasya'nın Hamamözü ve Gümüşhacıköy ilçe merkezlerinde görev yapan on sınıf öğretmeni bulunmaktadır. Araştırmadan elde edilen verilere göre, katılımcıların bu dersin müfredata konulmasını olumlu buldukları tespit edilmiştir. Katılımcıların, bakanlığın okullara gönderdiği "Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı" ve "Fiziksel Etkinlik Kartları" dosyasını mümkün olduğunca kullandıkları, buradaki oyunları oynatmaya çalıştıkları ancak ders için gerekli fiziki ortam ve özellikle uygun araç - gereç olmadığından, dersten verim alamadıklarını belirtmişlerdir. Bunun yanında öğretmenler, Oyun ve Fiziki Etkinlikler ders saatleri içerisinde başka dersleri işlediklerini, diğer derslerin eksik kazanımlarını tamamlamaya çalıştıklarını ifade etmektedirler.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, oyun ve fiziki etkinlikler dersi, görüşme tekniği, öğretmen görüşleri.

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, orhandagdel05@hotmail.com

** Yrd. Doç. Dr. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, ikostereli@hotmail.com

EVALUATION OF THE GAMES AND PHYSICAL ACTIVITIES COURSE IN PRIMARY SCHOOLS WITH RESPECT TO THE TEACHERS' POINT OF VIEWS

Abstract

The aim of this study is to determine the practices started to be applied during the Play and Physical Activities lesson in 2012-2013 school year, the problems faced and the opinions of class teachers concerning the solution of problems. Semi-structured interview form has been applied in this study using phenomenology from qualitative research patterns as data collection tool. There are ten class teachers working in the Hamamözü and Gümüşhacıköy County Town in Amasya in the working team of the research. It has been decided on common codes by being coded by two different researcher for the safety of codes. According to the data attained from the research, it has been determined that participants approve the involvement of this lesson in the curriculum. Participants have stated that they made use of the file "Playing Game Collected Booklet" and "Physical Activity Cards" that the ministry sent for schools as much as possible, they tried to have these games played but they couldn't get efficiency from the lesson because there weren't required physical conditions and especially appropriate equipment for the lesson. Besides, teachers state that they teach other subjects during these lessons and try to complete lacking attainments of other lessons.

Keywords: *Elementary school, play and physical activities lesson, interview technique, teacher's opinions.*

1. GİRİŞ

Dünyada yaşanan gelişmeler, aile ve kurumların çocuğa ve çocukluk dönemine bakışını da etkilemektedir. Birçok şey çocukların ilgilerine, isteklerine ve gelişim düzeylerine göre düzenlenmektedir.

Çocuğun ve çocukluk sürecinin önem kazandığı günümüzde, bundan en çok etkilenen alanların başında da eğitim kurumları gelmektedir. Eğitim kurumlarının amacı bilimsel, teknolojik ve sosyal değişimlere ayak uydurabilen

ve bilişsel, duyuşsal, bedensel ve sosyal yönlerden gelişmiş bireyler yetiştirmektir (Kazu ve Aslan, 2014).

Ülkelerin temel uğraş alanı, geleceğin mimarı olacak çocuklarını her açıdan en iyi şekilde yetiştirmek ve eğitim sistemlerini ona göre düzenlemektir. Eğitim dünyasında yaşanan gelişmelere paralel olarak, Türk eğitim sisteminde de yıllar içerisinde birtakım değişikliklere gidilmiştir. En son yapılan düzenlemelerle 2005 yılında yapılan program değişikliğiyle, çocuk eğitimin merkezine oturtulmuş, çocuğun okula gelmekten ve orada bulunmaktan hoşnut olacağı düzenlemeler dikkat çekmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı da çocuğun bütüncül gelişiminde çok önemli bir yeri olan ilkökul Oyun ve Fiziki Etkinlikler (OFE) dersi öğretim programını 2012-2013 eğitim - öğretim yılından itibaren 1. sınıftan başlamak ve kademeli olarak üst sınıflarda uygulanmak üzere kabul etmiştir. Söz konusu ders için ders kitabı hazırlanmamış ancak Temel Eğitim Genel Müdürlüğü koordinesinde yürütülen Uluslararası İlham Projesi kapsamında “Fiziksel Etkinlik Kartları” ile “Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı” hazırlanarak ilkökul 1-4. sınıflarda kullanılmasının uygun olacağı belirtilmiştir (MEBa, 2012).

OFE dersinin kademeli olarak uygulanması kararlaştırıldığından 2015-2016 eğitim-öğretim yılı itibarıyla süreç tamamlanacak ve ilkökulün tüm sınıflarında (1-4) bu ders müfredattaki yerini alacaktır. Her ne kadar ders adları farklı da olsa OFE dersi ile Beden Eğitimi dersi kazanımlar yönünden benzerlikler göstermektedir. Ancak bu durum iki dersin tamamen birbirinin aynısı olduğu anlamını taşımamaktadır. Her şeyden önce bu dersin kazanımları öğrencilere oyunlar yoluyla verilmektedir. Bakanlığın bu ders için hazırladığı öğretim programı incelendiğinde, dersin dayandığı temel ilkelerde ilk sırayı “Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersi, oyun yoluyla öğrenme temellidir.” maddesi almaktadır

(MEBb, 2012: 6). Özetle bu ders, öğrenci gelişimini oyun yoluyla sağlamaktadır. Bu özelliği ile Beden Eğitimi dersinden farklılaşmaktadır.

Oyun ve fiziki etkinliklerin, öğrencinin bütüncül gelişiminde önemli bir potansiyele sahip olduğu ifade edilmektedir (MEBb, 2012: 6). Amerika Birleşik Devletleri ve Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) beden eğitimi ders saati tavsiyesi haftada beş gün olmak şartı ile günde en az yarım saatten (30 dakika) oluşmaktadır (Dalaman ve Korkmaz, 2010). Ancak, ülkemizde ilköğretimin birinci kademesinde beden eğitimi dersinin haftada iki ders saati olduğu düşünüldüğünde bu derslerin öğrencilerin ihtiyacı olan fiziksel aktiviteleri karşılamada yetersiz kalacağı düşünülmektedir. OFE dersinin, ilkokulun 1, 2 ve 3. sınıflarında haftada beş ders saati, 4. sınıfta ise haftada iki ders saati olarak uygulanacak olmasıyla çocukların ihtiyacı olan fiziksel aktiviteleri karşılayacağını söylemek mümkündür.

Oyun, insanlık tarihi kadar eski ve süregelen aktivitelerdendir (Koçyiğit, Tuğluk ve Kök, 2007). Oyun ve oyuncuğun geçmişinin, insanlık tarihi kadar eski olduğu yapılan çalışmalarda da belli olmuştur (Aktaş, 2011). Toplumların ve özelde de çocuğun hayatında çok önemli bir yer teşkil eden oyun hakkında, zaman içerisinde birbirinden farklı ve çok sayıda tanım yapılmıştır. Oyun; “yetenek ve zekâ geliştirici, belli kuralları olan, iyi vakit geçirmeye yarayan eğlence” olarak tanımlanmaktadır (www.tdk.gov.tr). Fransız düşünür Montaigne de “Çocukların oyunu oyun değil, onların en ciddi uğraşdır.” diyerek oyunun konumuna işaret etmiştir (akt: Yörükoğlu, 2012: 66). Özetle oyun oynamak, ilkokul çağındaki çocukların en önemli ihtiyaçlarından biridir. Bu ihtiyacın giderilmemesi ya da kısıtlanması durumunda, toplumun çekirdeğini oluşturan çocukların sağlıklı bir biçimde gelişmeleri beklenemez (Ayan, 2007).

OFE dersi, öğretim programlarına yeni eklendiğinden, dersle ilgili literatür birkaç çalışma ile (Güven ve Yıldız, 2014; Kazu ve Aslan, 2014) sınırlıdır. Sözü edilen araştırmalarda Güven ve Yıldız (2014), sınıf öğretmenlerinin OFE dersinden beklentilerini incelemiştir. Çalışmada, spor salonları ve araç gereç temini ile ilkokul birinci sınıftan itibaren bu derse branş öğretmenlerinin girmesi gerektiği beklentisi en önemli bulgular olarak belirlenmiştir. Bu derste başka derslerin işlenmemesi ve sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitimden geçmeleri gerektiği de ayrıca vurgulanmıştır. Kazu ve Aslan (2014), OFE dersini birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğretmenler; OFE dersinin kazanımlarının öğrencilerin gelişimlerine uygun olmadığını, bu derste etkinlik olarak daha çok dengeleme hareketlerini yaptıklarını ve ölçme değerlendirme gözlem formu kullandıklarını, araç-gereç eksikliğinden dolayı sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Boz ve Yıldırım (2014), 4+4+4 eğitim sisteminde birinci sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı zorlukları incelemiştir. OFE dersi ile ilgili olarak ortaya çıkan en önemli sorun, sınıf ve okul koşullarını ayarlama ve materyal yetersizliği olarak ifade edilmiştir. Yine dersin kazanımlarıyla benzer özellikler gösteren Beden Eğitimi dersine ilişkin çalışmalarda öğretmenler benzer sorunları dile getirmektedirler. Bu kapsamda; öğretmenlerin beden eğitimi derslerini çok gerekli gördükleri ancak yeterli bilgi ve beceriye sahip olmadıkları; okullarda yeterli malzeme ve tesis bulunmadığı; ders saatlerinin yetersiz olduğu; öğretmenlerin beden eğitimi ders saatleri içinde mihver derslerin yetişmeyen konularını işledikleri tespit edilmiş ve bu durumların iyileştirilmesi durumunda dersin amaçlarına ulaşacağı belirtilmiştir (Arslan, 2008; Aydın, 2011; Çiçek, 2011; Dalaman ve Korkmaz, 2010; Dalkıran, Gündüz ve Mamak, 2012; Doğan, 2000; Hardman, 2008; Şirinkan, Şirinkan, Çalışkan ve Kaldırımcı, 2006; Taşmektepligil, Yılmaz, İmamoğlu ve Kılıçgil, 2006; Tokat, 2013; Yıldız, 2010).

Literatürde dersin kazanımlar yönünden benzerlik taşıdığı Beden Eğitimi dersi ile ilgili çok sayıda çalışma bulunsa da OFE dersi ile ilgili çalışmalar sınırlıdır. Bunun yanında OFE dersi birçok yönden Beden Eğitimi dersinden ayrılmaktadır. Bu özellikler nedeniyle çalışmanın alandaki boşluğu doldurmada hizmet edeceği düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı, ilkökul öğretim programında yer alan OFE dersinin sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesidir. Bu doğrultuda, sınıf öğretmenlerinin; ders sürecinde yaptıkları uygulamalar, etkinliklerin plânlanması ve dersin etkililiğine ilişkin görüşlerinin değerlendirilerek bazı önerilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda araştırmanın problem cümlesini “Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersi hakkındaki görüşleri nedir?” oluşturmaktadır. Araştırma problemi doğrultusunda şu alt problemlerin yanıtlanması beklenmektedir:

- Sınıf öğretmenleri, OFE dersi için hangi hazırlıkları yapmaktadırlar?
- Sınıf öğretmenlerinin dersteki uygulamalara ve yaşanan sıkıntılara ilişkin görüşleri nedir?
- Sınıf öğretmenlerinin OFE dersinin öğrencilere sağladığı kazanımlara ilişkin görüşleri nelerdir?
- Sınıf öğretmenlerin dersin daha verimli olması için önerileri nedir?

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın deseni, örnekleme, veri toplama araçları ve uygulanması ile ilgili bilgilendirmeler yapılmıştır.

2.1. Araştırma Deseni

OFE dersinin yürütülmesine ilişkin öğretmen görüşlerinin incelendiği bu nitel çalışmada, nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseni, farkında olduğumuz ama derinlemesine ve

ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgubilim, bize tümüyle yabancı olmayan aynı zamanda da tam anlamını kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için uygun bir araştırma zemini oluşturmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

2.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, tipik durum örnekleme yoluyla seçilen Amasya'nın Hamamözü ve Gümüşhacıköy ilçelerindeki birer ilkokulun 1. ve 2. sınıflarında görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Bu örnekleme yöntemi, araştırma problemi ile ilgili olarak evrende yer alan çok sayıdaki durumdan tipik olan bir durumun belirlenerek bu örnek üzerinden bilgi toplanmasını gerektirir (Büyüköztürk vd., 2012: 91). Araştırmaya katılan öğretmenler Ahmet, Bülent, Ceyda, Derya, Elif, Fırat, Gökhan, Hatice, Irmak, İlker şeklinde kodlanarak kimlikleri saklı tutulmuştur. Öğretmenlerin demografik özellikleri ise Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Örnekleme Bulunan Katılımcıların Demografik Özellikleri

Kod	Ahmet	Bülent	Ceyda	Derya	Elif	Fırat	Gökhan	Hatice	Irmak	İlker
Cinsiyet	Bay	Bay	Bayan	Bayan	Bayan	Bay	Bay	Bayan	Bay	Bay
Yaş	30	29	28	29	28	40	29	42	45	43
Sınıf	2	1	2	1	2	1	1	2	2	1

Tablo 1'de görüldüğü gibi çalışma grubu 4 kadın ve 6 erkek öğretmenden oluşmakta, katılımcıların yaş aralığı 28 ile 45 arasında değişmektedir.

2.3. Veri Toplama Aracı ve Uygulama

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme sorularının araştırmanın amacına uygunluğu açısından

bir öğretim üyesinin görüşlerine başvurulmuştur. Görüşme verileri kamera ile kaydedilmiş ve ardından yazıya geçirilmiştir. Yazılı veriler katılımcılara okutularak katılımcı teyidi alındıktan sonra NVIVO 9.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler öncelikle okunarak kodlamalar yapılmıştır. Kodlamalardan yapılan çıkarımlara bağlı olarak temalar oluşturulmuş ve okuyucu için anlamlı hale getirilmiştir. Elde edilen temalar ve kodlardan matris, grafik ve model oluşturularak her bir araştırma sorusu kapsamında oluşturulan grafiklere yer verilmiştir. Araştırmanın güvenilirliğinin sağlanmasında; katılımcıların fikirlerini açıkça ortaya koyabilecekleri ortamlarda verilerin toplanması, katılımcıların gönüllülük ilkesine göre araştırmaya katılmaları, katılımcı teyidinin sağlanması ve verilerin toplanmasından analiz sürecine kadar uzman desteği alınmıştır. Toplanan verilerin nasıl raporlandığı ve araştırmacıların sonuçlara nasıl ulaştığının ayrıntılı olarak açıklanması geçerlik kanıtı olarak sunulmuştur.

3. BULGULAR

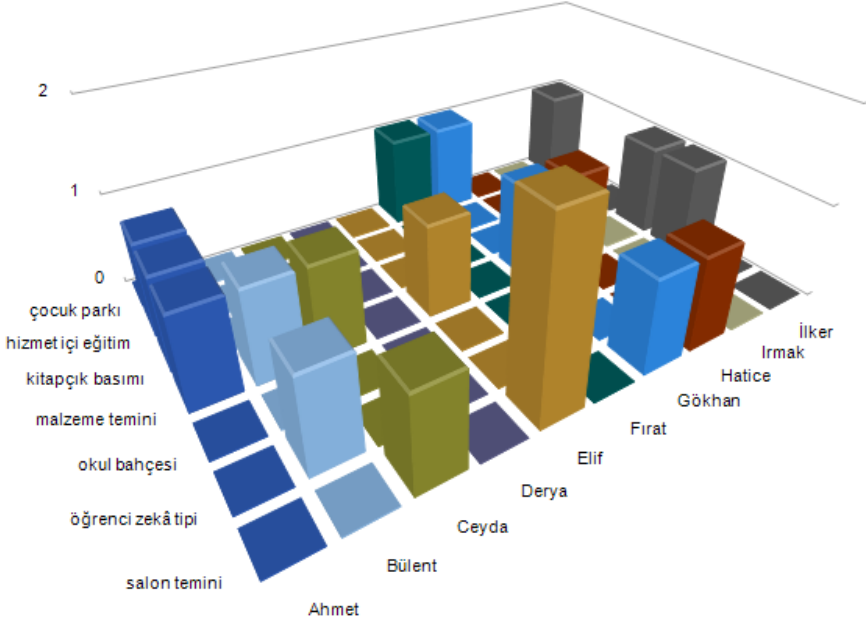
Bu kısımda araştırmanın alt problemleri kapsamında yapılan görüşmelerden elde edilen verilerin analiz bulguları sunulmuştur. Veriler, her bir alt probleme yönelik görüş ve düşünceler bağlamında ele alınmış ve grafikler sunulmuştur.

3.1. OFE Dersinin Hazırlık Aşamasında Yapılanlar Alt Probleme Yönelik Veriler

Öğretmenlerin OFE dersinin hazırlık aşamasında yaptıklarına yönelik elde edilen görüşme verileri Grafik 1’de yer almaktadır. Grafik 1’de görüldüğü gibi öğretmenler ders için hazırlık yaparken yıllık plân, oyun oynuyorum derleme kitapçığı ve fiziksel etkinlik kartlarından faydalanmaktadırlar. Bunun yanında öğretmenlerin bir kısmının ders için ön hazırlık yaptığı (Ahmet, İrmak, İlker),

çoğunluğun ise herhangi bir ön hazırlık yapmadığı (Bülent, Ceyda, Derya, Elif, Fırat, Gökhan, Hatice) saptanmıştır.

Grafik 1. Öğretmenlerin Ders Hazırlık Aşamasında Yaptıklarına İlişkin Veriler

Öğretmenlerin ders hazırlıkları konusundaki görüşleri doğrudan alıntılarla aşağıda verilmiştir:

Ahmet: “Genellikle derse geçmeden önce bakanlığın müfredatını gözden geçiriyorum.”

Bülent: “Hayır bir ön hazırlık yapmıyorum açıkçası.”

Derya: “Bir ön hazırlığım olmuyor.”

Elif: “Herhangi bir ön hazırlık yok aslında.”

Hatice: “Açıkçası ön hazırlık yok.”

3.2. OFE Dersinde Uygulamalar ve Karşılaşılan Güçlükler Alt Problemine İlişkin Veriler

Öğretmenlerin OFE dersinin uygulanmasında yaptıkları ve uygulamada karşılaştıkları güçlüklerle ait görüşme verileri Grafik 2’de yer almaktadır. Öğretmenlerin görüşleri “Uygulamalar ve Güçlükler” ana teması altında beş alt tema ve beş alt tema altında 22 kod başlığı altında toplanmaktadır.

Grafik 2’de görüldüğü gibi “*Olumlu Yönler*” alt temasında bazı öğretmenlerin (Ahmet, Bülent, Ceyda, Derya, Fırat, Gökhan, Hatice) ders saatinin haftada beş saat olmasını olumlu buldukları görülmektedir. Bunun yanında OFE gibi bir dersin getirilmesini faydalı bulmuşlardır. Öğretmenlerin, derslerini farklı kaynaklardan işlemeleri de olumlu olarak göze çarpmaktadır.

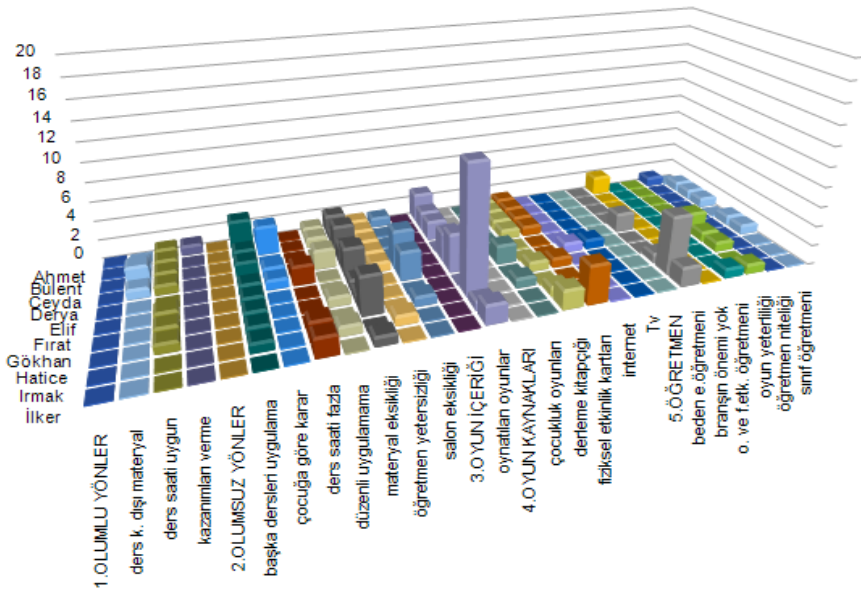
“*Olumsuz Yönler*” alt teması altında da başka dersleri işleme, çocukların isteğine göre karar verme, dersi düzenli uygulamama, materyal ve dersin uygulanması için salon eksikliği bulunmaktadır. Bazı öğretmenler de (Elif, Irmak, İlker) meslektaşlarının görüşlerinin aksine haftada beş ders saatini fazla bulmaktadırlar. Ayrıca öğretmenlerin (Ahmet, Bülent, Ceyda, Derya, Elif, Irmak) kendilerini bu ders için yetersiz görmeleri de göze çarpan diğer bulgudur. Öğretmenler oyun tasarlarlarken oyun kartları ve öğretim programını kullanmaktadırlar.

“*Oyun İçeriği*” alt teması altında ise katılımcıların bu derste oynattıkları oyunlar ele alınmıştır ancak çok sayıda oyun olduğu için kodlamada “*oynatılan oyunlar*” alt teması yeterli görülmüştür. Ancak katılımcıların görüşleriyle birlikte hangi oyunlar olduğu verilmiştir.

“*Oyun Kaynakları*” alt temasında da katılımcılar oyunları nereden seçtiklerini bildirmişlerdir. Kimisi (Fırat, Hatice) çocukluğundan aklında kalan oyunları

oyunlatırken, kimisi de (Fırat) internet ve TV’den de yararlandığını belirtmiştir. Ancak en çok da bakanlığın okullara gönderdiği fiziksel etkinlik kartları ile oyun oynuyorum derleme kitapçığının kullanılmakta olduğu grafikte görülmektedir.

“Öğretmen” alt temasına baktığımızda bu dersi hangi öğretmenin vermesi gerektiği konusunda farklı fikirler göze çarpmaktadır. Katılımcıların bazıları (Bülent, Ceyda, Derya, Fırat, Gökhan) dersi sınıf öğretmenlerinin vermesi gerektiğini belirtirken kimisi de (Ahmet) branşın önemi olmadığını belirtmiştir. Bu derse beden eğitimi öğretmenlerinin girmesi gerektiğini belirten katılımcılar da (Elif, Hatice, Irmak) vardır. Hatta ayrı bir branş olarak OFE öğretmeni yetiştirilip, okullarda bu derse girmesi gerektiğini belirten katılımcı da (İlker) bulunmaktadır. Bu görüşlerin yanında öğretmenin nitelikli olması ve oyun bilgisinin geniş olması gerektiği katılımcılarca vurgulanmıştır.

Grafik 2. Dersin Uygulanmasında Yapılanlar ve Karşılaşılan Güçlüklerle İlişkin Veriler

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Uygulamalar ve Güçlükler” teması kapsamında seçilen bazı görüşleri doğrudan aşağıda verilmiştir:

Derya: “Önemli, özellikle bu sene birinci sınıfları okuttuğum için ihtiyaç duyuyorum. Ses öğretimi yaptığım için bu derse pek vakit ayıramıyorum. Ancak çocuklar sıkıldığında dışarda ya da sınıfta etkinlikler düzenleyerek dersi yürütüyorum.”

Ahmet: “Bir özeleştirme yaparsam yeterli oyun bilgisine sahip olduğumu düşünmüyorum. Oyun biliyoruz ama bunun yeterli düzeyde olmadığını düşünüyorum.”

Ceyda: “Kitaptaki her oyunu materyal eksikliğinden dolayı oynayamıyoruz.”

Ahmet: “Okulun imkânları kısıtlı olduğundan malzeme temini açısından sıkıntılar yaşıyoruz. Müfredattaki bazı oyunlar için gerekli malzemeleri bulmakta sıkıntı çekiyoruz.”

Ahmet: “Genelde çocukların sıkılganlık durumlarına göre onlara bu dersi yaptırıyorum”.

Derya: “Çocukların ne istediğine bakarak karar veriyorum.”

Ahmet: “OFE dersinin haftada beş ders saati olması bu dönem çocuklarının oyun çocuğu olması hasebiyle bence uygundur.”

Irmak: “Bence beş ders saati olması biraz fazla.”

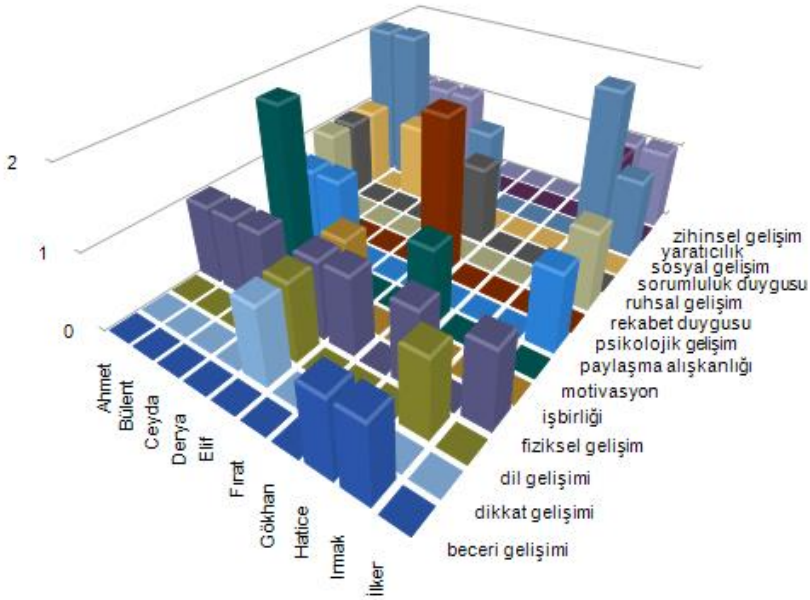
Elif: “Aslında biz eskiden ne oynuyorsak bir nevi çocuklara onu oynatıyoruz.”

İlker: “Araç gereçleri temin edebileceğimiz oyunlara yer veriyoruz.”

Hatice: “Seksek oyunu, yakar top, basket atma, engelli engelsiz koşu, ip atlama gibi oyunları oynuyoruz.”

3.3. OFE Dersinin Öğrencilere Sağladığı Kazanımlar Alt Problemine Yönelik Veriler

Öğretmenlerden OFE dersinin öğrencilere sağladığı kazanımlara yönelik elde edilen görüşme verileri Grafik 3’te yer almaktadır. Grafik 3’te görüldüğü gibi öğretmenler dersin sağladığı kazanımlardan en çok sosyal gelişim ve motivasyona olan etkisine değinmişlerdir. Bunun yanında dersin fiziksel gelişim ve zihinsel gelişim sağladığı, paylaşım alışkanlığı, rekabet duygusu ve sorumluluk duygusu kazandırdığı katılımcılarca vurgulanan hususlardır. Tüm gelişim alanları ise Grafik 3’te görülmektedir.

Grafik 3. OFE Dersinin Öğrencilere Sağladığı Kazanımlara İlişkin Veriler

Katılımcıların, dersin öğrenciye sağladığı kazanımlarına yönelik verdikleri cevaplardan birkaçı doğrudan aşağıda verilmiştir:

Ahmet: “Çocukların zihinsel, fiziksel yönden gelişimlerine sosyalleşmelerine önemli katkılar sağladığını düşünüyorum. Öğrenciler paylaşmayı, sorumluluk almayı, rekabet duygusunu bu ders sayesinde kazanıyorlar.”

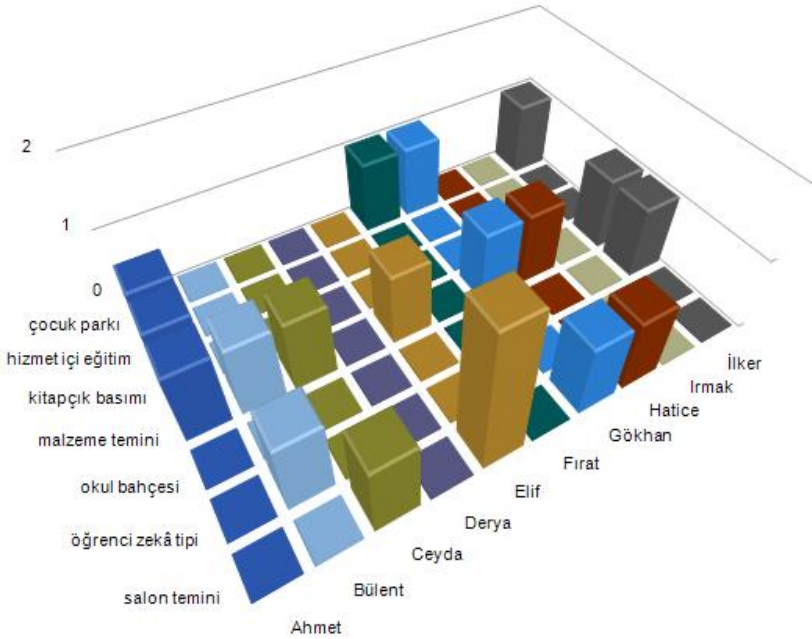
Bülent: “Bu derste gerek bilişsel, gerek devinimsel yönden çocuklar gelişmektedir. Arkadaşlarıyla olan sosyal ilişkileri gelişmekte ve paylaşmayı öğrenmektedirler.”

Ceyda: “Çocuklar için en küçük yaştan itibaren oyun çok önemlidir. Benim öğrencilerim de oyun çağında çocuklar olduğu için ne kadar oyun ve fiziki etkinlik yaparsa o kadar iyi olur. Bilişsel, psikomotor, duyuşsal gelişimleri sağlanır. Bu yüzden bu dersin olması gerçekten şart.”

İrmak: “Sözlü yönergeleri uygulama açısından öğrencileri geliştiriyor.”

3.4. OFE Dersinin Etkili ve Verimli Olması İçin Gerekli Öneriler Alt Probleme Yönelik Veriler

Öğretmenlerin, OFE dersinin daha etkili ve verimli olması, dolayısıyla kazanımların daha kalıcı olması için sundukları öneriler Grafik 4'te verilmiştir. Katılımcılar hizmet içi eğitime gereksinim duyduklarını ifade etmektedirler. Ayrıca dersin öneminin anlatıldığı kitapçık basımı da gerekli görülmektedir. Katılımcıların diğer beklentisi bakanlığın bu ders için gerekli malzemeleri okullara temin etmesidir. Ders için öğrencilerin eşofmanlarını giyebileceği ve hava şartlarından etkilenmeyecekleri bir spor salonunun olması ihtiyacı da beklentiler arasındadır.

Grafik 4. OFE Dersinin Etkili ve Verimli Olması İçin Öğretmenlerin İfade Ettikleri Önerilere İlişkin Veriler

Öğretmenlerin belirttikleri görüşlerini destekleyecek nitelikte olmak üzere bazı katılımcıların sunduğu öneriler aşağıda doğrudan alıntılarla sunulmuştur:

Ahmet: “Bu dersin etkili olması için öğretmenlere bu ders konusunda alanında uzman kişilerce seminerler ve eğitimler verilmelidir. Dersin önemini gösteren kitapçık basabilir. Öğretmenlerimize hediye edebilir. Okulların malzeme eksiklikleri bakanlık ya da il – ilçe teşkilatları gidermelidir. Malzemelerin çoğu okullarımızda bulunmuyor. Öğretmenlerimiz malzemeleri kendi imkânlarıyla internetten ya da çevredeki mağazalardan alıyorlar. Ya da velilere ek bir külfet getiriyor. Bakanlık set hâlinde okullara malzeme desteği vermelidir.

Bülent: “Bence bu dersin verimli olabilmesi için birinci etken öğrenci. Öğrencini iyi tanımalısın. Zekâ grupları çok önemlidir. Zekâ gruplarına göre öğrencilerimizi ayırmalıyız. Materyallerimizi ona göre ayarlamalıyız. Görsel zekâsı yüksek bir öğrenciye zorla matematiksel oyunlar oynatırsak sıkılabilir. İkincisi çocukların yaş gruplarına uygun, sağlık açısından uygun materyaller olmalı. Her etkinlik için aynı materyali kullanmamız lazım. Biz materyal konusunda okul yönetiminden bir istek içinde olamıyoruz. Genelde kendimiz ayarlamaya çalışıyoruz. Öğretmen zekâ türlerine önem verirse bu dersin verimli olacağını düşünüyorum.”

Ceyda: “Öncelikle bu dersin işleneceği bir yer olmalıdır. Çocukların üzerlerini değiştirebilecekleri bir yer olmalı. Bizim okulumuzda en büyük sıkıntı bu. Öğrencilerimizin çoğu köyden geldiği için kıyafetlerini yanında getirmek zorundalar. Üzerlerini değiştirecekleri yer yok. Materyal eksiklikleri giderilmelidir. Derleme kitapçığı gönderen bakanlık oyun araç gereçleri de göndermelidir.”

İlker: “Okul bahçelerinin daha gelişmiş olması lazım. Rahat bahçe ve oyun alanı, araç gereçler bakanlık tarafından sağlanmalı.

Gökhan: “Öncelikle fiziksel şartların iyileştirilmesi lazım. Oyunlar materyale dayalı. Fiziksel olarak her okulun aynı olması beklenemez tabi. Bu şartların milli eğitim tarafından iyileştirilmesi iyi olur diye düşünüyorum.”

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

OFE dersinin öğretmen görüşlerine göre incelendiği bu araştırmanın birinci alt problemine yönelik yapılan analiz sonuçlarına göre; öğretmenler hazırlık yaparken yıllık plân, oyun oynuyorum derleme kitapçığı ve fiziksel etkinlik kartlarından faydalanmaktadırlar. Bunun yanında öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (Bülent, Ceyda, Derya, Elif, Ferhat, Gökhan, Hatice) herhangi bir hazırlık yapmadan dersi yürütmeye çalışması da göze çarpmaktadır. Herhangi bir etkinlikte olduğu gibi, herhangi bir oyun veya sınıf içerisinde organize edilen bir oyunun başarısı, öğretmen tarafından yapılan hazırlıklarla doğrudan ilişkilidir

(Engin, Seven ve Turhan, 2004). Plânlı eğitimde, eğitilenin etkileneceği çevre rastgele bir araya gelmiş varlık, olay ve düşüncelerden oluşmaz (Başaran, 1994: 13). Özetle eğitimin plânlı etkinlikler bütünü olduğu göz önüne alındığında uygun olmayan çevrenin öğrencilere olumsuz yansıtacağını söylemek mümkündür.

OFE dersinin öğretmen görüşlerine göre incelendiği bu araştırmanın ikinci alt problemine yönelik yapılan analiz sonuçlarına göre; öğretmenler çeşitli uygulamalar yapmaktalar ve çeşitli problem durumlarıyla karşılaşmaktadırlar. Çalışmada öğretmenlerin (n=7) dersin haftalık ders saati sayısını olumlu buldukları tespit edilmiştir. İlkokullarda Beden Eğitimi dersi haftada iki ders saati iken, OFE dersi 1., 2. ve 3. sınıflarda haftada beş ders saati, 4. sınıflarda ise haftada iki ders saati olarak uygulanacaktır. İlgili literatür incelendiğinde araştırmacıların en önemli bulgularından birisi de (Dalkıran vd., 2011; Hardman, 2008; Mamak, 2012; Taşmektepligil vd., 2006) beden eğitimi ders saatlerinin dersin özel ve genel amaçlarını gerçekleştirmede yetersiz kalışıdır. OFE dersinin haftada beş saat oluşunun bu yöndeki eksikliği gidereceği düşünülmektedir. Cerit, Akgün, Yıldız ve Soysal (2014), yaptıkları araştırmada, OFE dersinin ders saatlerinin artırılmış olmasını öğretmenlerin olumlu bulduğunu tespit etmişlerdir. Bu bulgu bu araştırmayı desteklemektedir. Araştırmada, bazı öğretmenlerin (Elif, İrmak, İlker) ders saati sayısını fazla buldukları ve dersi dolduramadıkları tespit edilmiştir. Buradaki önemli nokta dersin haftalık kaç saat olduğu değil, öğretmenlerin nitelikli oyunlarla, öğrencilerin aktif olduğu bir ders plânlamalarının olduğu düşünülmektedir.

Çalışmada öğretmenlerin öğretim programındaki kazanımları gerçekleştirmeye çalıştıkları, bunu yaparken de farklı kaynakları kullanmaya çalıştıkları görülmektedir. Başaran (1994), ne kadar farklı kaynak kullanılır ve kazanımlar ne kadar etkili sunulursa yaşantının derinleşeceğini, yaşantı derinleştikçe

öğrenilenlerin unutulmasının azalacağını belirtmektedir. Bu açıdan öğretmenlerin bu uygulamasının yerinde olduğu düşünülmektedir.

Çalışmada öğretmenlerin birtakım olumsuzluklarla karşılaştıkları da göze çarpmaktadır. Bunların başında araç-gereç ve salon eksikliği gelmektedir. Çalışmada elde edilen bu bulgular ilgili literatürle de örtüşmektedir. Yapılan çalışmaların (Boz ve Yıldırım, 2014; Hardman, 2008; Mamak, 2012; Şirinkan vd., 2006; Taşmektepligil vd., 2006; Tokat 2013) neredeyse tamamında araç-gereç eksikliği vurgulanan tek unsurdur. Bu durum, dersteeki oyun çeşitliliğini azaltmakta ve elde edilecek kazanımları sınırlamaktadır. Derslerde araç-gereç kullanmak hem öğretmen hem de öğrenciler açısından faydalı sonuçlar doğuracaktır.

Bunun yanında öğretmenlerin OFE dersini düzenli uygulayamadıkları, bu derste başka dersleri işledikleri (Aydın, 2011), geri kaldıkları ya da anlaşılmayan konuları tekrar etmeye çalıştıkları anlayışı hâlâ sürmektedir. Görüşmelerden elde edilen verilerden de görülebileceği üzere öğretmenler bu dersi verimli kullanmamaktadırlar. Çalışmadaki on katılımcının dokuzu (Ahmet Bülent, Ceyda, Derya, Elif, Gökhan, Hatice, Irmak) bu ders saatleri içinde başka dersleri işlediklerini beyan etmiştir. Bu durumda da öğrencilerin dersin onlara sağlayacağı birçok kazanımdan mahrum kalacağı düşünülmektedir. Özellikle birinci sınıf öğretmenlerinin okuma yazma öğretiminde yaşadığı birtakım sıkıntılar (Akman ve Aşkın, 2012; Bektaş, 2007; Durukan ve Alver, 2008) vardır. Birinci sınıf öğretmenleri okuma yazmada yaşadıkları sıkıntıları gidermek için bu ders saatlerini kullanmaktadırlar (Kazu ve Aslan, 2014). Bu durum dersin müfredata konuluş amacına ters olup, çocukların günlük hareket ihtiyacının kısıtlanmasına neden olmaktadır. Nitekim Güven ve Yıldız (2014), sınıf öğretmenlerinin OFE dersinden beklentilerini inceledikleri çalışmalarında, bu derste başka derslerin işlenmemesi ve sınıf öğretmenlerinin hizmet içi

eğitimden geçmeleri gerektiğini belirtmişlerdir. Bu durum, öğretmenlerin beklentileriyle uygulamaları arasındaki farklılığı açıkça ortaya koymaktadır. Gündoğan Çöğenli ve Uçansoy (2014), sınıf öğretmenlerinin uyum ve hazırlık çalışmalarına ilişkin görüşlerini incelediği çalışmalarında, özellikle o yaşlardaki öğrencilerin her türlü fiziksel ve sosyal gelişimi için şart olan OFE dersinde, yetiştirilemeyen konuların işlenmesinin düşündürücü olduğunu belirtmektedirler.

Bazı öğretmenler ise (Bülent, Derya) derste oynattıkları oyunları öğrencilerinin isteğine göre belirlediğini belirtmişlerdir. Bu ilk bakışta öğrencilerin görüşlerine değer verme anlamı taşısa da daha eleştirel düşünüldüğünde bu tercihin bir çeşit mantığa bürünme (usa vurma) olabileceği de düşünülebilir. Öğrenciler için doğru olanın bizzat öğretmenler tarafından tasarlanmış oyunlar olduğu düşünülürse, bahsedilen durumun pek de sağlıklı sonuçlar vermeyeceği ileri sürülebilir. Ayrıca öğretmenlerin (Ahmet, Bülent, Ceyda, Derya, Elif, Fırat, Gökhan, Hatice, Irmak) belirttiği gibi haftalık beş ders saati işlenmesi gereken bu ders haftada iki ya da üç ders saati olarak uygulandığından, en azından bu dersin işlendiği saatlerde zamanın kaliteli kullanılması gerektiği düşünülmektedir. Dolayısıyla eğitim sistemimizde her ne kadar çocuk eğitimin merkezinde olsa da, öğretmenin resmî programı uygulamaya geçirmesi belirleyici olmaktadır. Hazırlanan plânlar yoluyla öğretmenlerin gerçekleştirdiği etkinliklerin öğrenmeye katkısı daha fazla olmaktadır. Çünkü plânlanmamış bir ders amaçsız ve verimsiz öğrenmeyle sonuçlanabilir (Yıldırım ve Öztürk, 2002).

Araştırmadaki bulgulardan biri de öğretmenlerin oyun bilgisi yönünden kendilerini yetersiz görmeleridir. Oyun çağındaki çocukları eğiten öğretmenlerin, oyun bilgisi açısından kendilerini yetersiz görmeleri önemli bir eksiklik olarak ifade edilebilir. Öğretmenlerin sahip olduğu öğretmenlik diploma ve sertifikaları, onların iyi bir öğretmen olmalarını garanti etmez (Şişman, 2009). Öğretmen,

meslek içerisinde sürekli kendini yenilemeli ve çağının gerisinde kalmamalıdır. Dolayısıyla öğrenciyi bütüncül geliştirmesi hedeflenen bu dersi verecek öğretmen; oyun dağarcığını zenginleştirmelidir. Ertürk (2009), sınıf öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının kendini geliştirme isteklerini araştırdığı çalışmasında, öğretmenlerin kendilerini geliştirmek istediklerini ancak öğretmenler açısından bunun genel olarak sadece istemekle kaldığını tespit etmiştir. Tortop ve Ocak (2010) ise farklı olarak sınıf öğretmenlerinin eğitsel oyun bilgisi açısından kendilerini yeterli bulduklarını tespit etmiştir. Aynı çalışmada erkek öğretmenlerin bu konuda bayanlara oranla kendilerini daha yeterli buldukları görülmüştür. İlkokul yaş gurubundaki öğrenciler enerjik ve öğrenmeye istekli olduklarından, öğretmenlerin de nitelikli yetişmeleri şarttır. Yeni nesillerin niteliği de hiç kuşkusuz onu yetiştiren öğretmenlerin niteliği ile özdeş olacaktır. Zaten “ektiğini en geç biçen çiftçi öğretmendir” özdeyişi de bu gerçeği oldukça güzel bir biçimde ortaya koymaktadır (Çelikten, Şanal ve Yeni, 2005).

Araştırmada öğretmenlerin oyunları daha çok etkinlik kartları ve derleme kitapçığından seçip oynattıkları belirlenmiştir. İrez, Yaman, İrez Babayiğit ve Saygın (2013), fiziksel etkinlik kartlarının beceri gelişimi için oldukça kullanılır olduğunu tespit etmiştir. Aynı araştırmada, fiziksel etkinlik kartlarının öğretmen davranışlarını da olumlu yönde etkilediği görülmüştür. Bu bağlamda öğretmenlerin fiziksel etkinlik kartlarını kullanmaları olumlu olarak değerlendirilebilir. Aynı araştırmada (İrez vd., 2013), sınıflarda az öğrenci sayısı, yeterli malzeme ve öğretmenin sınıfı iyi yönetme becerisi gibi etkenler iyileştirilirse öğretmen davranışlarında daha da olumlu gelişmelerin söz konusu olacağı belirtilmiştir. Bunun yanında bazı öğretmenler (Fırat, Hatice) çocukluğunda oynadığı oyunları şimdi öğrencilerine oynattıklarını belirtmişlerdir. Yine TV ve internet de oyun tarama kaynakları olarak (Fırat) kullanılmaktadır. Bakanlığın gönderdiği bu materyallerin içerik açısından yeterli

olduğu ancak buradaki en olumsuz durumun oradaki oyunları oynatacak araç-gerecin ve uygun yerin bulunmaması olduğu katılımcılarca belirtilmiştir. Bu durum, farklı yer ve zamanda yapılan birçok çalışmada da (Pehlivan, Dönmez ve Yaşat, 2005; Ayan, 2007; Gülüm ve Bilir, 2011; Aras, 2013) tespit edilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulardan biri de sınıflardaki malzemelerin genelde ip, top gibi kolaylıkla bulunan malzemeler olduğudur. Dolayısıyla öğretmenler de sürekli aynı malzemeyle aynı oyunu oynatmakta ya da öğrencileri serbest bırakarak kendi başlarına oynamalarını sağlamaktadırlar. Bu tutumun yanlışlığı eğitimci olmayan insanlarca bile anlaşılabilir. Çünkü eğitim ortamlarının gerçek yaşamla tutarlılık göstermesi, diğer bir deyişle somutlaştırılması ve öğrenci için anlamlı hale getirilmesi, öğrenci başarısına katkıda bulunan etkenlerin başında gelmektedir. Bu noktada öğretmenlerin eğitim ortamını dizayn etmede ve öğrencinin faydasına sunmada önemli bir görevi vardır.

Katılımcıların değindikleri bir başka konu da bu dersi kimin yürütmesi gerektiği konusudur. Bazı katılımcılar (Bülent, Ceyda, Derya, Fırat, Gökhan) sınıf öğretmenlerinin konumu gereği, çocukları her yönden tanıdığını, bu yüzden derse sınıf öğretmenlerinin girmesi gerektiğini belirtmiştir. Bunun yanında katılımcılar ancak nitelikli öğretmenlerin öğrencilerine fayda sağlayacağı belirtmişlerdir. Bu durum katılımcıların öğretmende bulunması gereken özellikleri anlamaları bakımından önemlidir. Kendini oyun yönünden yetersiz gören bazı katılımcılar da (Elif, Hatice, Irmak) dersi beden eğitimi öğretmenlerinin vermesi gerektiği belirtirken, bir katılımcı da (İlker) bu ders adıyla bir öğretmenlik branşı olması gerektiğini vurgulamıştır. Tüm bunların yanında derse giren öğretmenlerin branşının önemi olmadığını vurgulayan katılımcı da (Ahmet) vardır. Ancak tüm bu görüşlerin ortak noktası bu dersi veren öğretmenlerin dersin kazanımlarını kazandıracak nitelikte olması gerektiğidir.

Ayrıca katılımcılar derste oynattıkları oyunlar vasıtasıyla öğrencilerinde dengede durma, nesne kontrolü gibi becerileri geliştirdiklerini de belirtmişlerdir. Bu becerilerin, dersin öğretim programındaki kazanımlar olması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Öğretmenler, araç-gereç eksikliğinden dolayı yalnızca kolay bulunan malzemelerle oyunlar oynatmaktadırlar. Bu da oyun çeşitliliğini sınırlamaktadır. Genelde ip atlama, seksek, basketbol, futbol ve basit top oyunları oynanmaktadır. Araç-gereç çeşitliliğinin artırılması için ilgililerin bu konuya daha ciddi eğilmesi önemli hale gelmektedir.

OFE dersinin öğretmen görüşlerine göre incelendiği bu araştırmanın üçüncü alt problemine yönelik yapılan analiz sonuçlarına göre; dersin birçok açıdan öğrenciyi geliştirdiği düşünülmektedir. Dersin öğretim programında da açıklandığı üzere derste uygulanan uygulamalar öğrenci gelişimini bütüncül açıdan ele almaktadır. Dersin oyun temelli olduğu ve oyunun çocuklar için oldukça önemli bir etkinlik olduğu düşünülürse bu dersin önemi yadsınamaz. Görüşmelerdeki öğretmenlerin görüşleri de bu gerçeği yansıtmaktadır. Bu açıdan OFE dersi ne kadar önemsenir ve oyunlar ne kadar çok öğretmen kontrolünde plânlı şekilde yürütülürse kazanımların kalıcılığının da o ölçüde artacağı savunulabilir.

OFE dersinin yürütülmesinde bazı öneriler saptanmıştır. Bu önerilerden özellikle araç-gereç ve salon temini öne çıkmaktadır. Özellikle bu iki talep literatürce de farklı yıllarda yapılan birçok çalışmada desteklenmiştir (Aras, 2013; Ayan, 2007; Gülüm ve Bilir, 2011; Hardman, 2008; Mamak, 2012; Pehlivan vd., 2005) Bu durumun okullarımızdaki en önemli eksiklikler olduğu için bu denli çok vurgulandığı düşünülmektedir. Öğretmenlere bu dersin önemini anlatan hizmet içi eğitim verilmesi de gelen öneriler arasındadır. Bu öneri farklı yıllarda yapılan çalışmalarda da görülmektedir (Dalaman ve Korkmaz, 2010; Dalkıran vd., 2011; Hardman, 2008). Öğretmenlere dersin öneminin anlatılması için kitapçık basımı

da yapılabilecekler arasındadır. Katılımcılardan birisi de (ÖB) öğretmenlerin öğrencilerinin zekâ türlerine göre bu dersi işlemleri gerektiğini önermiştir. Yapılandırmacı anlayışın da zaman içerisinde eğitim alanında önem kazanması ve uygulama alanları bulmasıyla, öğrenmenin bireysel bir etkinlik olduğu ve bu süreçte bilginin alınmasından, örgütlenmesine ve bilgiye yüklenen anlama değin bireysel farklılıklar bulunduğu kabul edilmeye başlanmıştır (Veznedaroğlu ve Özgür, 2005). Kısaca eğitilen kişinin çok iyi tanınması gerekir. Başaran (1994), eğitime hazırlanacak çevrenin ne nitelikte olacağını, onda var olan güçlerin gelişmişlik düzeyinin tanınmasından sonra kararlaştırılabileceğini belirtmektedir. Öğrencilerin zekâ türlerinin ve öğrenme stillerinin birbirinden farklılık göstereceği düşünülürse bunun yerinde bir öneri olduğu görülecektir.

OFE dersi öğrencilerin bütüncül gelişiminde önemli bir yere sahiptir. Bu çalışma ile dersin işlenişinde çeşitli olumlu ve olumsuz durumlar tespit edilmiştir. Buradan hareketle dersin kazanımlarının daha etkili sunulması açısından birtakım öneriler aşağıda sunulmuştur:

- Dersin kazanımlarının gerçekleştirilmesi için okullara yeterli oyun araç - gereci temin edilmelidir.
- Kısa vadede spor salonu yapmak mümkün görünmese de bakanlık yeni yaptığı okullara mutlaka spor salonu da eklemelidir. Ayrıca her okulda bir soyunma odasının olması kısa vadede ihtiyaca cevap verebilecektir.
- OFE dersinin düşük değer algısının değişimi için öğretmenler bilinçlendirilmelidir.
- İlkokullarda tüm sınıfların katıldığı bir oyun şenliği düzenlenerek çocuklarda oyun kültürünün oluşumuna katkıda bulunulabilir.
- Sınıf öğretmeni adaylarının lisans eğitimleri sırasında çok iyi birer çocuk oyunları uygulayıcısı olarak yetiştirilmesi önerilebilir.

- İlkokul yöneticileri de derse gereken ilgi ve özeni göstererek, yöneticisi olduğu kurumun araç-gereç eksikliklerini gidermede çaba göstermelidir.
- Görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerine oyun ve önemi hakkında alanında uzman kişilerce örnek oyunlar oynatılarak uygulamalı seminer verilebilir.

KAYNAKÇA

- Akman, E. ve Aşkın, İ. (2012). "Ses Temelli Cümle Yöntemine Eleştirel Bir Bakış." Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 32 (1): 1-18.
- Aktaş, K. (2011). "Oyuncakların Gelişim ve Değişiminin Çocuklar Üzerindeki Etkisi." Eğitim Dergisi, Sayı 31.
- Aras, Ö. (2013). *İlköğretim Kurumları İkinci Kademedeki Öğrenim Gören Öğrenci ve Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüş ve Tutumlarının İncelenmesi (Kars ili örneği)*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Arslan, Y. (2008). *Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Ders Programlarına ve Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri*. Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ayan, S. (2007). *İlköğretim I. ve II. Kademedeki Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aydın, F.D. (2011). *Beden Eğitimi Derslerinin Fonksiyonları ve Okullardaki Konumu Hakkında Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri (Bolu İli Örneği)*. Yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.
- Başaran, İ. E. (1994). *Eğitime giriş*. Ankara: Umut-Yayım Dağıtım.

- Bektaş, A. (2007). *Ses Temelli Cümle Yöntemiyle Gerçekleştirilen İlk Okuma-Yazma Öğretiminin Değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Boz, T. ve Yıldırım, A. (2014). "4+4+4 Eğitim Sisteminde Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Zorluklar." *Başkent University Journal of Education*, 1(2): 54-65.
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, K. E., Akgün, E. Ö., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cerit, Y., Akgün, N., Yıldız, K. ve Soysal, M.R. (2014). "Yeni Eğitim Sisteminin (4+4+4) Uygulanmasında Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri (Bolu İl Örneği)." *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi Uluslararası E-Dergi*, Cilt:4, Özel Sayı:1: 59-82.
- Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005). "Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri." *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 19, Yıl: 2005/2: 207-237.
- Dalaman, O. ve Korkmaz, İ. (2010). "İlköğretim Birinci Kademedeki Beden Eğitimi Dersine Giren Öğretmenlerin Beden Eğitimi Öğretim Programı Kazanımlarına İlişkin Görüşleri." *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt 4, Sayı 3: 172-185.
- Dalkıran, O., Gündüz, N. ve Çiçek, R. (2011). "Üniversite Öğretim Elemanlarının İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı İle İlgili Görüşleri." *Sporometre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 3: 111-118.
- Doğan, E. (2000). *Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders Uygulamalarının Değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

- Durukan, E. ve Alver, M. (2008). "Ses Temelli Cümle Yönteminin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi." Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Volume 1/5, Fall: 279-284.
- Engin, A.O., Seven, M.A. ve Turhan, V.N. (2004). "Oyunların Öğrenmedeki Yeri ve Önemi." Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. Cilt 4, Sayı 2
- Ertürk, M. (2009). "Sınıf Öğretmenlerinin ve Öğretmen Adaylarının Kendilerini Geliştirme İsteklerinin Değerlendirilmesi (Afyonkarahisar İl Örneği)." Kuramsal Eğitimbilim, 2 (2): 44-59.
- Gülüm, V. ve Bilir, P. (2011). "Beden Eğitimi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları ile ilgili Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri." Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, IX (2): 57-64.
- Gündoğan Çögenli, A. ve Uçansoy, A. (2014). "Sınıf Öğretmenlerinin Uyum ve Hazırlık Çalışmalarına İlişkin Görüşleri." Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 4(1): 01-26.
- Güven, Ö. ve Yıldız, Ö. (2014). "Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fizikî Etkinlikler Dersinden Beklentileri." Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt:22, No:2: 525-538.
- Hardman, K. (2008). "Okullarda Beden Eğitiminin Durumu ve Sürekliliği: Küresel Bir Yaklaşım." Çev., Canan Koca. Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences, 19 (1): 1-22.
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5436e34f73f7d7.63043552 (erişim tarihi: 14.05.2014)
- İrez, S. G., Yaman, M., İrez Babayiğit, G. ve Saygın, Ö. (2013). "Fiziksel Etkinlik Kartları Uygulamasının İlköğretim Beden Eğitimi Derslerindeki Öğretmen Davranışları Üzerine Etkisi." International Journal of Human Sciences, 10(1): 1705-1716.

- Kazu, H. ve Aslan, S. (2014). "Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Elâzığ ili örneği)." *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 24, Sayı: 1: 49-63.
- Koçyiğit, S., Tuğluk, M. N., Kök, M. (2007). "Çocuğun Gelişim Sürecinde Eğitsel Bir Etkinlik Olarak Oyun". *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (16).
- Mamak, H. (2012). "İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Amaçlarına Ulaşma Düzeyini Etkileyen Faktörler." *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14 (1): 109-115.
- MEBa (2012). Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı 29.08.2012 tarihli ve 139 sayılı kararı. http://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2013_03/06051805_cilt1.pdf. (erişim tarihi: 14.03.2015)
- MEBb (2012). *Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı*. TTKB, Ankara.
- Pehlivan, Z., Dönmez, B. ve Yaşat, H. (2005). "Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüşleri." *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt: 10, Sayı: 3: 51-62.
- Şirinkan, A., Şirinkan, S., Çalışkan, E. ve Kaldırımçı, M. (2006). "İlköğretim 1. Kademedeki Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor İhtiyacını Karşılama Düzeyleri (Erzurum İli Örneği)." *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt 8, Sayı 4.
- Şişman, M. (2009). "Öğretmen Yeterliliklerini Yeniden Düşünmek." *Türk Yurdu Dergisi*, 29 (61): 261: 37-41.
- Taşmektepligil, Y., Yılmaz, Ç., İmamoğlu, O. ve Kılıçgil, E. (2006). "İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi." *Sporometre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(4):139-147.

- Tokat, S. (2013). *Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Okul Yöneticilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Etkinliği Üzerine Görüşlerinin İncelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tortop, Y. ve Ocak, Y. (2010). "Sınıf Öğretmenlerinin Eğitsel Oyun Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi." *On Dokuz Mayıs Üniversitesi Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, Cilt 1, Sayı 1.
- Veznedaroğlu, R.L. ve Özgür, A.O. (2005). "Öğrenme Stilleri: Tanımlamalar, Modeller ve İşlevleri." *İlköğretim-Online*, 4(2): 1-16.
- Yıldırım, A. ve Öztürk, E. (2002). "Sınıf Öğretmenlerinin Günlük Plânlarla İlgili Algıları: Öncelikler, Sorunlar ve Öneriler." *İlköğretim-Online*, 1(1): 17-27.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yıldız, Ö. (2010). *Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları ve Karşılaştıkları Problemler*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yörükoğlu, A. (2012). *Çocuk ruh sağlığı*. Ankara: Özgür Yayınları.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Developments in the world affect the perspectives on children and the childhood period. Many things are arranged according to children's interests, their wishes and their level of development. Nowadays when the children and the childhood period have gained importance, educational institutions are the most affected areas by developments in the world. The Ministry of National Education has adopted Games and Physical Activities (OFE) education program that starts from 2012-2013 academic year in the 1st grade and is going to be implemented gradually. This education program has an important place in child's holistic development.

Because this course (OFE) has just been adopted, literature related to the course is limited. (Güven ve Yıldız, 2014; Kuzu ve Aslan, 2014) Güven ve Yıldız (2014) have analyzed the expectations of the classroom teachers from the Games and Physical Activities Course (OFE). In this study, gyms and tools that should be made available have been identified as the most important findings. Kuzu ve Aslan (2014) evaluated the Games and Physical Activities Course (OFE) according to the opinions of the first-grade teachers. Teachers have indicated in this study that the gainings of this course (OFE) are not suitable for the developments of children and teachers have problems due to the lack of tools.

The purpose of this study is that OFE is evaluated according to the opinions of the classroom teachers. In this regard, it is expected to answer the following sub-problems.

- What do classroom teachers make preparations for the OFE Course?

- What are the classroom teachers' implementations for the OFE Course? What are the classroom teachers' views about the problems encountered in the course?
- What are the gains of OFE Course according to the classroom teachers?
- What are the teachers' suggestions to be more efficient for the OFE Course?

Method

In this study teachers' opinions on OFE's relating to the conduct of the course are examined and phenomenology is used in this study. The study group is formed by teachers serving in the 1st and 2nd grades in Amasya's provinces Hamamözü and Gümüşhacıköy. Semi-structured interview form is used as data collection tool in this study.

Findings

Sub Problems Data for the OFE Course in the preparation phase of the course

Teachers benefit from the "annual plan", "I am playing a game compilation booklet" and "physical activity flashcards" while making preparations for the OFE Course. It is identified that some teachers make preparation for this course while a large majority of them don't make any preparations.

Applications in OFE Course and the Data related to the Challenges of Sub-Problems for OFE Course

Under the sub-theme "Positive Aspects", some of the teachers find weekly OFE Courses positive as it is five in per week.

Under the sub theme “Negative Aspects”, it is seen that students take other courses at the time of OFE Course, some teachers make decisions according to the wishes of the students, and some teachers cannot apply the OFE Course regularly, lack of hall for the practice of the course and lack of tools for OFE Course.

Under the sub-theme “Games Content”, games that participants make the students play are discussed.

Under the sub-theme “Games Resources”, participants report where they find the games for OFE Course. Mostly, “Physical Activity Flashcards” and “I am playing a game compilation booklet” are used.

Under the sub-theme “Teacher”, there are different ideas about which teacher should lecture this OFE Course.

The Data related to the Sub-Problems for the Gains that provide students in the OFE Course

Teachers have mostly mentioned “social development” and “motivation” for this course in this study. In addition to these gains in the OFE Course, it has been emphasized to the participants that this OFE Course provides students “Physical Development”, “Mental Development”, “Sharing Behavior”, “Sense of Rivalry” and “Sense of Responsibility”.

The Data related to the Sub-Problems for the OFE Course to be more effective and more efficient

Participants’ expectations from the Ministry of Education are that Ministry of Education should provide the necessary tools for OFE course to the schools. And participants also expect sports hall for OFE Course at the schools.

Discussion and Results

According to the result analysis for the first sub-problem, teachers benefit from the “annual plan”, “I am playing a game compilation booklet” and “physical activity flashcards” while they are making preparations for the OFE Course. However, most of the teachers don’t make any preparations for the OFE Course. As with any activity, the success of any game or the success of a game organized in the classroom is related to the preparations having made by teacher directly. (Engin vd., 2004) To sum up, when education is considered as a whole planned activities, it is possible to say that unsuitable environment affect the students negatively.

According to the result analysis carried out for the second sub-problem, it is seen that teachers find weekly OFE Courses positive. When examined the related literature, one of the key findings of researchers is that weekly Physical Education Courses are not enough to perform the objectives of the course. (Dalkıran vd., 2011; Hardman, 2008; Mamak, 2012; Taşmektepligil vd., 2006) OFE Course consisting of five hours per week is expected to resolve these shortcomings.

In this study, it is seen that teachers are faced with some of negativities. Among these negativities, lack of supplies and lack of sports hall come first. Among almost all the studies done (Boz ve Yıldırım, 2014; Hardman, 2008; Mamak, 2012; Şirinkan vd., 2006; Taşmektepligil vd., 2006; Tokat 2013) the only factor highlighted is lack of supplies. This circumstance reduces diversity of games and limits the gains of the OFE Course. Using tools in the courses will result in beneficial consequences for both teachers and students.

According to the result analysis carried out for the third sub-problem, it is thought that the course develops students in many aspects. One can argue for

to what extent teacher execute the control of the game, the permanence of the gains increase dramatically.